

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 207/08-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 40 Cb 65/96 z 19. júla 2000, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 40 Cb 65/96 z 5. februára 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. januára 2008 doručená sťažnosť a 1. februára 2008 doplnenie sťažnosti Ing. P. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 40 Cb 65/96 z 19. júla 2000, uznesením krajského súdu sp. zn. 40 Cb 65/96 z 5. februára 2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007.

Zo sťažnosti, z jej doplnenia a príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 18. júla 1996 na krajskom súde žalobu o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia žalovaného. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 40 Cb 65/96. Krajský súd rozsudkom z 8. júna 1999 žalobu zamietol. Proti rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ podal v zákonnej lehote odvolanie. Najvyšší súd ako odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil. Proti rozhodnutiu najvyššieho súdu sťažovateľ 6. júna 2000 podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktoré podaním z 5. decembra 2000 doplnil o ďalšiu argumentáciu. Krajský súd následne vyzval sťažovateľa, aby doplnil do súdneho spisu originál plnej moci a zaplatil súdny poplatok za podané dovolanie. Výzva bola doručená právnenému zástupcovi sťažovateľa 22. júna 2000. Vzhľadom na skutočnosť, že v určenej lehote nebol zaplatený súdny poplatok za podané dovolanie, krajský súd uznesením sp. zn. 40 Cb 65/96 z 19. júla 2000 konanie o dovolaní zastavil.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že jeho právny zástupca ho neinformoval ani o výzve na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie a následne ani o vydaní uznesenia krajského súdu o zastavení dovolacieho konania. O týchto skutočnostiach sa sťažovateľ

dozvedel až 13. novembra 2006 počas nahliadnutia do súdneho spisu za účelom zistenia stavu konania. V zákonom stanovenej lehote sťažovateľ 23. novembra 2006 podal návrh na odpustenie zmeškanej lehoty, s ktorým súčasne spojil aj zmeškaný úkon, t. j. v kolkoch zaplatil súdny poplatok. Sťažovateľ súčasne 24. novembra 2006 podal proti uzneseniu krajského súdu o zastavení dovolacieho konania odvolanie. Krajský súd uznesením sp. zn. 40 Cb 65/96 z 5. februára 2007 rozhodol, že neodpúšťa zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007 odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o zastavení konania o dovolaní odmietol vzhľadom na skutočnosť, že odvolanie bolo podané oneskorene.

Podľa sťažovateľa uznesením krajského súdu sp. zn. 40 Cb 65/96 z 19. júla 2000, ktorým zastavil konanie o dovolaní pre nezaplatenie súdneho poplatku, uznesením krajského súdu sp. zn. 40 Cb 65/96 z 5. februára 2007, ktorým rozhodol, že neodpúšťa zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007, ktorým odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o zastavení konania o dovolaní, boli porušené jeho práva zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa krajský súd „*nedoručením mi výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, resp. jej doručením len právnomu zástupcovi, o ktorého splnomocnení mal dokonca pochybnosti, vydaním uznesenia o zastavení predmetného konania o dovolaní pre nezaplatenie súdneho poplatku, následne vydaním uznesenia, ktorým nedošlo k odpusteniu zmeškanej lehoty na zaplatenie predmetného poplatku, sa dotknutý súd dopustil porušenia zákona a v konečnom dôsledku porušenia môjho práva na prístup k súdu, garantovaného mi jednak Ústavou SR, ale aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Uvedený postup Krajského súdu non lege artis však v rámci preskúmovacieho konania na základe odvolania proti uzneseniu Krajského súdu potvrdil takisto Najvyšší súd SR.*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že označenými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené jeho práva

zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, v čl. 36 ods. 1 listiny a v čl. 6. ods. 1 dohovoru, zrušil napadnuté uznesenia krajského súdu a najvyššieho súdu, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a prikázal krajskému súdu zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pri prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto už citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné súdy.

Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nie je príslušný na preskúmanie napadnutých uznesení krajského súdu, pretože preskúmanie týchto rozhodnutí patrí v prvom rade do právomoci všeobecného súdu (v danom prípade najvyššieho súdu rozhodujúceho v rámci odvolacieho konania). Ústavný súd zistil, že v namietanej veci sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 40 Cb 65/96 z 19. júla 2000 odvolanie, o ktorom najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007 rozhodol tak, že odvolanie sťažovateľa odmietol. Rovnako ústavný súd nie je príslušný ani na preskúmanie uznesenia krajského súdu sp. zn. 40 Cb 65/96 z 5. februára 2007, ktorým neodpustil zmeškanie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku, keďže sťažovateľ proti uvedenému uzneseniu mohol podať odvolanie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. V časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnenú sťažnosť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05).

Podľa sťažovateľa najvyšší súd porušil jeho základné práva zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď odmietol jeho odvolanie ako oneskorene podané.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „*Podľa § 204 ods. 1 I. veta O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.*

Napadnuté uznesenie bolo zástupcovi žalobcu v súlade s ust. § 49 O.s.p., ktorého zastúpenie pre dovolacie konanie pri podaní návrhu (dovolania), nespochybňuje ani žalobca, doručené 17.1.2001, čo vyplýva z návratky doručovanej zásielky. Proti tomuto uzneseniu žalobca podal odvolanie dňa 24.11.2006, ktorému podaniu tak, ako vyplýva z obsahu spisu, nepredchádzalo žiadne oznámenie súdu o zmene v osobe právneho zástupcu žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie bolo podané oneskorene. Posledným dňom lehoty bol 1. február 2001.“

Pokiaľ ide tvrdenie sťažovateľa, že doručením výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie len jeho právnomu zástupcovi bez toho, aby krajský súd doručil súčasne výzvu aj sťažovateľovi bolo porušené jeho základné právo na spravodlivý súdny proces, predovšetkým právo na prístup k súdu, toto tvrdenie ústavný súd neakceptoval.

Podľa § 10 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase rozhodnutia

krajského súdu o zastavení konania o dovolaní, ak sa poplatok zaplatí do konca lehoty na odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenia poplatku, súd prvého stupňa toto uznesenie zruší.

Na základe uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ mohol odvrátiť nepriaznivý stav, ktorý pre neho vyplynul z uznesenia krajského súdu o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku tak, že mohol zaplatiť súdny poplatok v lehote na podanie odvolania proti predmetnému uzneseniu, potom čo bolo uznesenie doručené jeho právneho zástupcovi. V tejto situácii nemožno prisvedčiť sťažovateľovi, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Bolo vecou právneho zástupcu, aby o uznesení o zastavení konania o dovolaní, ktoré mu bolo riadne doručené, sťažovateľa vyrozumel. Pokiaľ sťažovateľ nemal vedomosť o zastavení konania o dovolaní pre nezaplatenie súdneho poplatku, nestalo sa tak v dôsledku nesprávneho postupu súdu, ale jeho právneho zástupcu.

Rovnako ústavný súd neakceptoval tvrdenie sťažovateľa, že krajský súd uznesenie o zastavení konania doručil len jeho právneho zástupcovi, pričom splnomocnenie na zastupovanie pre právneho zástupcu nemal doložené v spise písomným splnomocnením. Z obsahu sťažnosti a jej príloh jednoznačne vyplýva, že dovolanie bolo podané právnym zástupcom sťažovateľa. Následne boli urobené vo veci právnym zástupcom ďalšie úkony, pričom sťažovateľ až do zastavenia konania o dovolaní uznesením krajského súdu neoznámil súdu odvolanie plnej moci pre právneho zástupcu. Na základe uvedeného krajský súd nepostupoval v rozpore so zákonom, keď doručil uznesenie o zastavení konania o dovolaní len právneho zástupcovi.

Pokiaľ ide o namietané porušenie označených základných práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu, ktorý odmietol odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu o zastavení konania o dovolaní, takéto porušenie ústavný súd nezistil. Uznesenie najvyššieho súdu je riadne a náležite odôvodnené. Ústavný súd nezistil skutočnosti, z ktorých by boli vyvodené závery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce, resp. neudržateľné a ktoré by súčasne mali za následok porušenie namietaných práv sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených základných práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 180/07 z 19. septembra 2007 odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami, ktoré v nej sťažovateľ nastolil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júla 2008